Dosarul nr. 4r-4374/24 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-23103422-02-4r-11102024 Judecător Renata POPESCU-BALTA

D E C I Z I E
în numele Legii

15 decembrie 2025 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței de judecată Eugeniu BEȘELEA
Judecătorii Olga COJOCARU și Vitalie BUDECI

a examinat, în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de către avocatul Ion TICU în interesele persoanei în privința căreia a fost pornită cauza contravențională, Ghenadie GÂSCĂ împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-2634/2023 din 13 iunie 2024, în cauza contravențională intentată prin procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr MAI05 983883 11.07.2023 în privința lui **Ghenadie GÂSCĂ** în temeiul art.336 alin.(1) Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 18.07.2023 până la 13.06.2024;
în Curtea de Apel Centru, din 11.10.2024 până la 15.12.2025.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 18.07.2023, Inspectoratul de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău al Inspectoratului General de Poliție a înaintat în instanța de judecată cauza contravențională de învinuirea lui Ghenadie GÂSCĂ în comiterea contravenției prevăzute de art.336 alin.(1) Cod contravențional în temeiul art.395 Cod contravențional în vederea examinării conform competenței.

Conform conținutului procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05 983883 din 11.07.2023 GÂSCĂ Ghenadie, la data de 11.07.2023, ora 16:00, aflându-se pe Traseul R1, Chișinău-Ungheni, Km7, i s-a solicitat în mod repetat de a strânge marfa, ultimul nu s-a subordonat cerințelor legale a angajaților de poliție folosind un limbaj jignitor în adresa acestora le-a lezat onoarea și demnitatea prin ce a comis contravențiile prevăzută de art.336 alin.(1) Cod contravențional.

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-2634/2023 din 13 iunie 2024,* GÂSCĂ Ghenadie, născut la ***** IDNP *****, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.336 alin.(1) Cod contravențional, și în baza acestei Legi a-i stabilit o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 25 (douăzeci și cinci) unități convenționale, ceea ce în corespundere cu art.34 alin.(1) Cod contravențional constituie 1 250 lei (o mie două sute cinci zeci) lei.

A fost adus la cunoștință cet. GÂSCĂ Ghenadie, născut la ***** IDNP *****că, în corespundere cu prevederile art.34 alin.(3) Cod contravențional, este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, şi, în așa fel, se va considera că sancțiunea amenzii a fost executată integral.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, avocatul Ion TICU în interesele persoanei în privința căreia a fost pornită cauza contravențională, Ghenadie GÂSCĂ a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 iunie 2024, şi achitarea lui GÂSCĂ Ghenadie din lipsa în acțiunile lui a elementelor contravenției prevăzute de art.336 alin.(1) Cod contravenționala.*

În motivarea recursului recurentul a menționat că, poliția nu are nicio competență la examinarea contravențiilor prevăzute de art.336 Cod contravenționala, iar întocmirea de către un agent constatator al poliției a procesului verbal cu privire la contravenție în baza art.336 Cod contravenționala este ilegală şi efectuată cu depășirea atribuțiilor de serviciu.

În legătură cu lit.e) f) și i) Cod contravenționala menționează că din dispoziția normei prevăzute de art.336 alin.(1) Cod contravenționala, incriminate lui GÂSCĂ Ghenadie rezultă că acesta poate fi sancționat doar pentru nesubordonare cu rea-voință cerințelor polițistului, cuvântul cheie aici este ”rea-voință, însă în actul de acuzare, în cazul dat procesul verbal cu privire la contravenție este indicată doar nesubordonarea dispozițiilor legale ale colaboratorului de poliție de către GÂSCĂ Ghenadie. Legea sancționează nu orice nesubordonare dispozițiilor legale ale colaboratorului de poliție, dar anume nesubordonarea cu ”rea-voință”, acest aspect ține de latura subiectivă, prin urmare instanța de judecată nu s-a expus prin ce s-a manifestat ”rea-voința” lui GÂSCĂ Ghenadie.

În continuare menționează că la data de 11.07.2023, ora 16.20 de către polițistul TIORSA Ruslan, angajat al Inspectoratului de poliție Buiucani l-a reținut pe GÂSCĂ Ghenadie în baza prevederilor Codului Contravențional, în procesul verbal cu privire la reținere este indicat drept motiv al reținerii comiterea contravenției prevăzute de art.336 Cod contravenționala, tot în procesul verbal cu privire la reținere este indicat că GÂSCĂ Ghenadie a fost eliberat la 11.07.2023, ora 19.20. Consideră că reținerea lui GÂSCĂ Ghenadie a fost ilegală, având drept consecință privarea ilegală de libertate şi depășirea atribuțiilor de serviciu de către polițistul TIORSA Denis. În cazul lui GÂSCĂ Ghenadie, în procesul verbal de reținere, la rubrica ’’motivele reținerii” este indicat - ’’Nesubordonarea cu rea voință a cerințelor legale a colaboratorilor de poliție, ultragiere, asemenea motive nu sunt prevăzute de lege pentru reținerea persoanei. În aceste condiții de îndată ce GÂSCĂ Ghenadie a fost reținut nu i- au fost aduse la cunoștință motivele reținerii, fiind încălcată flagrant Constituția.

Invocă apărarea că în procesul verbal de reținere nu sunt indicate nici acele circumstanțe excepționale care au determinat reținerea lui GÂSCĂ Ghenadie şi el nu cunoaște din ce cauză eu trebuia să fie reținut şi reieșind din ce circumstanțe excepționale.

În timp ce GÂSCĂ Ghenadie era reținut, la data de 11.07.2023, ora 19.09, în incinta Inspectoratului de poliție Buiucani mun. Chișinău, de către colaboratorul de poliție TIORSA Denis i-a fost întocmit un proces verbal cu privire la contravenție, fiindu-i incriminată comiterea contravenției prevăzute de art.336 alin.(l) în următoarele circumstanțe, la data de 11.07.2023, ora 16, cet. GÂSCĂ Ghenadie, a.n. *****, aflându-se pe traseul R, km. 7, fiind solicitat acestuia, în mod repetat de a strânge marfa, ultimul nu s-a subordonat cerințelor legale ale angajaților poliției, folosind un limbaj jignitor, fapt prin care a lezat onoarea şi demnitatea acestora. Reține apărarea că în primul rând, în procesul verbal de reținere nu este indicat dacă reținerea lui GÂSCĂ Ghenadie a fost efectuată urmare a unei contravenții flagrante. În al doilea rând şi care este şi cel mai important, reținerea poate fi efectuată potrivit legii doar pentru comiterea unei contravenții pentru este prevăzută în calitate de pedeapsă arestul contravențional. Lui GÂSCĂ Ghenadie i-a fost incriminată comiterea contravenției prevăzute de art.336 alin.(1) Cod contravențională.

Notează recurentul că pentru comiterea acestei contravenții legea nu prevede în calitate de pedeapsă arestul contravențional, dar se sancționează cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore. Prin urmare, reținerea lui GÂSCĂ Ghenadie a fost una ilegală, efectuată cu depășirea atribuțiilor de serviciu şi el a fost privat ilegal de libertate, fiindu-i cauzate neîntemeiat suferințe de ordin moral şi fiindu- i încălcate într-o manieră gravă şi grosolană dreptul la libertatea individuală şi siguranță. Acesta este un drept fundamental al omului, fiind prevăzut în toate convențiile internaționale care se referă la drepturile omului la care țara noastră este parte, este indicat în Constituție, în Codul de procedură penală, în Codul contravențional, în Hotărâre CEDO de condamnare a țării noastre.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

În conform art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, avocatul și contravenientul au fost

înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul Ion TICU în interesele persoanei în privința căreia a fost pornită cauza contravențională, Ghenadie GÂSCĂ, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-2634/2023 din 13 iunie 2024, inclusiv din oficiu, cu casarea parțială a Hotărârii rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi Hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Ghenadie GÂSCĂ, recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art.336 alin.(1) Cod contravențional, urmează a fi liberat de răspundere contravențională din motivul intervenirii prescripției de tragere la răspundere contravențională, din considerentele ce succed.

6. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.a) Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului contravențional în cazurile prevăzute la art.441 Cod contravențional al RM.*

În temeiul prevederilor art.462 alin.(1) Cod Contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată*.

În continuare Colegiul relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art.8 alin.(2) Cod contravențional, *este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârşit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională*. În temeiul prevederilor art.10 Cod contravențional, *constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârşita cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională.* Conform prevederilor art.14 alin.(1)-(3) Cod contravențional, *contravenția se săvârşeşte cu intenție sau din imprudență. Contravenția se consideră săvârşită cu intenție dacă persoana care a săvârşit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări. Contravenția se consideră săvârşită din imprudență dacă*

persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

În acord cu art.374 Cod contravențional, *procesul contravențional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenției, examinarea şi soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvârşirea contravenției. Procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârşirea contravenției. Procesul contravențional se desfăşoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internațional şi ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.*

Potrivit art.458 alin.(1) Cod contravențional, *examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei. Pentru a purcede la analiza existenței sau inexistenței faptei contravenționale, prioritar instanța de judecată va analiza cuprinsul procesului-verbal cu privire la contravenție prin raportarea acestuia la cerințele imperative prevăzute de legea contravențională prin prisma existenței temeiurilor de declarare a nulității absolute sau relative.*

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

7. Reieșind din materialele cauzei Colegiul penal reține că potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05 983883 din 11.07.2023 GÂSCĂ Ghenadie, la data de 11.07.2023, ora 16:00, aflându-se pe Traseul R1, Chișinău-Ungheni, Km7, i s-a solicitat în mod repetat de a strânge marfa, ultimul nu s-a subordonat cerințelor legale a angajaților de poliție folosind un limbaj jignitor în adresa acestora le-a lezat onoarea și demnitatea prin ce a comis contravenția prevăzută de art.336 alin.(1) Cod contravențional.

Faptele contravenientului GÂSCĂ Ghenadie au fost calificate de agentul constatator în baza art.336 alin.(1) Cod contravențional, *nesubordonarea cu rea-voință dispoziției sau cererii legitime a procurorului, a ofițerului de urmărire penală, a ofițerului de informații şi securitate, a angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, a altei persoane, aflate în exercițiul funcțiunii sau al datoriei obşteşti de asigurare a securității statului, de menținere, asigurare şi restabilire a ordinii publice, de asigurare a siguranței circulației rutiere, de executare a hotărârilor instanței de judecată şi a documentelor executorii şi de combatere a criminalității".*

La data de 18.07.2023, Inspectoratul de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău al Inspectoratului General de Poliție a înaintat în instanța de judecată cauza contravențională de învinuirea lui Ghenadie GÂSCĂ în comiterea contravenției prevăzute de art.336 alin.(1) Cod contravențional în temeiul art.395 Cod contravențional în vederea examinării conform competenței.

Drept consecință prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-2634/2023 din 13 iunie 2024, GÂSCĂ Ghenadie, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.336 alin.(1) Cod contravențional, și în baza acestei Legi a-i stabilit o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 25 (douăzeci și cinci) unități convenționale, ceea ce în corespundere cu art.34 alin.(1) Cod contravențional constituie 1 250 lei (o mie două sute cinci zeci) lei.

Prin urmare, întrucât recurentul nu a fost de acord cu hotărârea menționată, acesta a solicitat prin cererea de recurs achitarea contravenientului GÂSCĂ Ghenadie. Examinând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, Colegiul Penal reține că recurentul nu a prezentat în fața instanței de control judiciar niciun argument pertinent și nicio probă concludentă care să răstoarne prezumția de legalitate și temeinicie a soluției pronunțate de instanța de fond privind stabilirea vinovăției contravenientului GÂSCĂ Ghenadie.

În aceste condiții, Colegiul constată că susținerile recurentului sunt lipsite de suport probator și nu au fost confirmate în cadrul examinării recursului. Totodată, nu au fost identificate temeiuri legale care să justifice achitarea contravenientului GÂSCĂ Ghenadie.

Astfel, în conformitate cu art.440 alin.(1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare*.

Potrivit art.442 alin.(1) Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.*

Se mai subliniază că, aderând la CEDO, Republica Moldova și-a asumat obligația de a garanta protejarea drepturilor și a libertăților proclamate de CEDO ale tuturor persoanelor aflate sub jurisdicția sa. Din prevederile Constituției Republicii Moldova (art.4 alin.2) precum și din hotărârea Curții Constituționale nr.55 din 14 octombrie 1999 „Privind interpretarea unor prevederi ale art.4 din Constituția Republicii Moldova" rezultă că CEDO constituie o parte integrantă a sistemului legal intern și respectiv urmează a fi aplicată direct ca oricare altă lege a RM cu deosebirea că CEDO are prioritate față de restul legilor interne care îi contravin. Art.6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, consacră dreptul la un proces echitabil, iar reieșind jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, reflectate în cauza *Ziliberberg contra Moldovei* (nr.61821/40, hotărâre din 01.02.2005), Curtea a decis că, contravenția comportă un caracter „penal" în sensul articolului art.6 din Convenția Europeană.

Prin urmare, la examinarea acestei cauze, urmează a fi aplicate prevederile art.6 din Convenția Europeană și normele generale ale procesului contravențional prevăzute de Codul contravențional. Analizând cele constatate de prima instanță în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că instanța a ajuns în mod întemeiat la concluzia că, organul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar şi apreciate de instanță, iar instanța reține că încheierea procesului - verbal cu privire la contravenție este temeinică.

8. ***Cu referire la legalitatea*** procesului-verbal cu privire la contravenție, Colegiul denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art.5 și 7 Cod contravențional.

Colegiul penal reține că, Legea prevede redactarea procesului verbal într-o anumită formă *ad validatem*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

În continuare, instanța de judecată remarcă că procesul – verbal cu privire la contravenție fiind întocmit de un organ al statului aflat în exercițiul funcțiunii trebuie sa i se recunoască valoarea probatorie sub aspectul constatării stării de fapt, ca efect al triplei prezumții de autenticitate, veridicitate și legalitate. În acest sens este de menționat că în jurisprudența CtEDO s-a reținut în mod constant că prezumțiile nu sunt în principiu, contrare Convenției. În așa mod, Curtea a constatat anterior că prezumțiile de fapt și de drept se regăsesc în orice sistem de drept; în principiu, convenția nu derogă de la acestea, însă în materie penală obligă statele contractante să nu depășească un anumit prag. În special, articolul 6 § 2 impune statelor să aibă în vedere aceste prezumții, aceasta în limite rezonabile, ținând cont de gravitatea faptelor și păstrând dreptul la apărare (*Salabiaku împotriva Franței, hotărârea din 7 octombrie 1988, seria A, nr. 141-A, pag. 15, pct. 28; Telfner împotriva Austriei, nr. 33501/96, pct. 16, 20 martie 2001*).

Constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

În această ordine de idei, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar și apreciate de instanțe, iar instanța reține că încheierea procesului – verbal cu privire la contravenție este temeinică. Sub acest aspect, instanța conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate şi prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constatată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate.

Examinând materialele cauzei contravenționale Colegiul nu a stabilit încălcarea cărorva drepturi şi libertăți ale lui GÂSCĂ Ghenadie, or acestuia i-au fost aduse la cunoștință drepturile şi obligațiile, inclusiv prin precizarea acestora în partea verso a actului contestat. La fel, se reține că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în prezența făptuitorului, fapt confirmat prin semnătura aplicată la rubricile corespunzătoare. În aceste

condiții, Colegiul consideră că a fost respectat și art.443 alin.(1) lit.g) Cod contravențional, prin care contravenientului i-a fost asigurat dreptul de a obiecta și de a prezenta probe în apărarea sa, formulându-le inclusiv la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție cât și în instanța de judecată.

Referitor la alegația recurentului privind lipsa individualizării faptei și consecințele juridice, Colegiul penal relevă că potrivit practicii judiciare constante, individualizarea faptelor nu presupune redarea exhaustivă a tuturor circumstanțelor contextuale, ci reflectarea clară, concisă și suficientă a conduitei care contravine normei de incriminare.

În speță, procesul-verbal relevă următoarele elemente esențiale: data/perioada pretinsei comiteri a faptei (11.07.2023, ora 16:00); locul desfășurării (Traseul R1, Chișinău-Ungheni, Km7); conduita imputată (i s-a solicitat în mod repetat de a strânge marfa, ultimul nu s-a subordonat cerințelor legale a angajaților de poliție folosind un limbaj jignitor în adresa acestora le-a lezat onoarea și demnitatea); norma legală pretins încălcată (art.336 alin.(1) Cod contravențional).

Aceste elemente conturează, într-un mod rezonabil și juridic adecvat, obiectul, locul, timpul și finalitatea presupusei conduite contravenționale. Astfel, exigențele prevăzute de art.443 alin.(1) lit.d) Cod contravențional trebuie interpretate în funcție de natura specifică a faptei și mijloacele de investigare posibile. Așadar, criteriul aplicabil este cel al „concludenții rezonabile”, nu al certitudinii rigide proprii procedurii penale.

Subsecvent, din cercetarea actului menționat, instanța de recurs constată că agentul constatator a respectat prevederile art.443 alin.(1) lit. a)-h) Cod contravențional şi a inserat data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii, calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, fapta contravențională, locul şi timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; mențiunea prin semnătură despre aducerea la cunoștința persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional a drepturilor şi obligațiilor lor prevăzute la art.384 şi 387, obiecțiile şi probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, iar decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale este stipulată clar şi descifrabil.

Totodată, agentul constatator a descris în conținutul actului fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, argument prin care Colegiul nu a constatat incertitudini la descrierea faptei şi persoanei.

Astfel analizând sub aspectul legalității procesului verbal cu prevederile art.443 Cod contravențional, nu denotă careva temeiuri de nulitate ale acestuia, or, acesta reflectă inclusiv locul comiterii faptei contravenționale, semnătura agentului constatator, cât și încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției.

Respectiv, Colegiul respinge alegațiile recurentului referitoare la declararea nulității procesului contravențional, or legiuitorul la art.445 alin.(1) Cod contravențional a legiferat în mod expres consecința nulității absolute, care intervine în mod imperativ, prin efectul legii, și care urmează a fi aplicată de instanța de judecată, în cazul *neconsemnării* în procesul verbal cu privire la contravenție a mențiunilor privind numele, prenumele şi funcția agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal şi la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanțelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenționale săvârșite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna.

Cu precădere la caz, instanța de recurs precizează că legea contravențională prevede redactarea într-o anumită forma *„ad validitatem”* a procesului-verbal cu privire la contravenție reieșind din prevederile art.443 Cod contravențional, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmită, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art.443 Cod contravențional sunt impuse și prin prisma art.445 Cod contravențional, respectiv procesul verbal cu privire la contravenție MAI05 983883 din 11.07.2023 întocmit în baza art.336 alin.(1) Cod contravențional *au fost întocmite, cu respectarea* rigorilor instituite de art.443 al Codului contravențional iar careva elemente sau împrejurări, care ar condiționa declararea nulității absolute a acestui proces-verbal, nu au fost stabilite. Mai mult ca atât, la examinarea cauzei, Colegiul nu a stabilit că datele înserate de agentul constatator în actul atacat au fost obținute prin ilegalitățile, metodele sau încălcările enumerate expres în art.425 alin.(6) al Codului contravențional.

9. ***Sub aspectul temeiniciei*** procesului-verbal și a deciziei contestate, instanța evidențiază că forța probantă a acestora în cauzele contravenționale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul (cauza Bosoni împotriva Franței, hotărârea din 7 iunie 1999).

Relaționând elementele de drept citate supra la starea de lucruri definită în cauza contravențională de referință, Colegiul alăturat instanței de judecată observă că agentul constatator a administrat un spectru larg, concludent, util și relevant de mijloace probatorii, care susțin învinuirea adusă pe caz lui GÂSCĂ Ghenadie, în comiterea contravenției prevăzute de art.336 alin.(1) Cod contravențional, și anume:

- *proces-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05 983883 din 11.07.2023 întocmit în privința lui GÂSCĂ Ghenadie*;
- *proces-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional GÂSCĂ Ghenadie din 11.07.2023;*
- *-proces verbal privind actele de constatare din 11.07.2023;*

- *proces verbal de audiere a martorului CUMPĂTĂ Alexandru din 11.07.2023*;
- *proces verbal de audiere a martorului BEREZANȚEV Marin din 11.07.2023*;
- *proces verbal privind actele de constatare din 11.07.2023*;
- *proces verbal de audiere a martorului PLUGARU Constantin din 11.07.2023*;
- *rapoartele ofițerilor de poliție, Alexandr SPOIALĂ, Viorel GRAUR, Andrei TABAN, Corneliu GRECU din 11.07.2023*, ;
- *proces verbal de cercetare la fața locului cu planșa fotografică din 11.07.2023*;

Probele prezentate nu au fost contestate de către făptuitor, careva probe ce resping faptele stabilite de către agentul constatator instanței nu au fost prezentate. Astfel, sub aspectul temeiniciei procesului-verbal, instanța de recurs reține că, situația de fapt reținută în demers corespunde realității.

Prin urmare, raportând împrejurările de fapt stabilite la circumstanțele de drept descrise, Colegiul penal relevă că, GÂSCĂ Ghenadie corect și întemeiat a fost identificat ca o persoană care a comis fapta prevăzută de art. 336 alin.(1) Cod contravențional, care stabilește răspunderea pentru, *nesubordonarea cu rea-voință dispoziției sau cererii legitime a procurorului, a ofițerului de urmărire penală, a ofițerului de informații şi securitate, a angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, a altei persoane, aflate în exercițiul funcțiunii sau al datoriei obștești de asigurare a securității statului, de menținere, asigurare şi restabilire a ordinii publice, de asigurare a siguranței circulației rutiere, de executare a hotărârilor instanței de judecată şi a documentelor executorii şi de combatere a criminalității"*.

Astfel, instanța de recurs stabilește că conform art.425 alin.(7) Cod contravențional, procesului contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă și la procedeele probatorii, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod. În corespundere cu art.101 alin.(1)-(4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

La fel, instanța reține că, legiuitorul în art.442 alin.(1) Cod contravențional, a definit procesul verbal cu privire la contravenție, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Subsecvent, a fost legiferat și faptul că procesul verbal cu privire la contravenție se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, fie în absența sa.

Interpretând art. 425 alin.(2) în coroborare cu art. 442 alin.(1) al Codului contravențional, rezultă că procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. .MAI05 983883 din 11.07.2023, face dovada cu privire la situația faptică și încadrarea în drept stabilită de agentul constatator a săvârșirii nemijlocite a contravenției, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

Constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii

contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare, reieșind din prevederile art.440 alin.(1) Cod contravențional. Ținând cont de prevederile legale supra indicate, instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate

Astfel, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și corect a conchis că actele contravenționale întocmite în privința lui GÂSCĂ Ghenadie sunt legale și învinuirea adusă este întemeiată, fiind confirmată prin probe, pertinente, concludente, admisibile și utile procesului de stabilire a adevărului

10. Studiind materialele cauzei, Colegiul penal reține că, vinovăția lui GÂSCĂ Ghenadie este dovedită pe deplin, fiind corect imputată încadrarea juridică a acțiunilor conform art.336 alin.(1) Cod contravențional respectiv faptele constatate prin procesul – verbal de contravenție seria/nr. MAI05 983883 din 11.07.2023, sunt pe deplin confirmate, iar acuzarea formulată de agentul constatator se întemeiază pe probe certe și concludente, la materialele procesului contravențional au fost anexate probe materiale care confirmă fapta incriminată de agentul constatator contravenientului, ceea ce echivalează cu îndeplinirea obligației pozitive a agentului constatator de demonstrare a vinovăției acestuia.

Or, potrivit art. 19 şi 21 al Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012, cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, polițiștii au atribuții exhaustive în domeniul menținerii, asigurării și restabilirii ordinii, și securității publice, inclusiv de a reacționa prompt la orice solicitare în acest sens, iar acțiunile comise de terți în scopul perturbării acestor activități, a priori necesită a fi sancționate, în vederea asigurării realizării cu succes a scopurilor generale ale poliției, care are misiunea de a apăra drepturile şi libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare şi restabilire a ordinii şi securității publice, de prevenire, investigare şi de descoperire a infracțiunilor şi contravențiilor.

Mai mult, reieșind din prevederile art.25 alin.(5) pct.1), 3) sau 4) al aceleiași legi, în realizarea atribuțiilor de serviciu, polițistul are împuterniciri de a solicita persoanelor, respectarea ordinii publice și încetarea acțiunilor ilegale, iar, în caz de necesitate, pentru asigurarea respectării cerințelor legale să intervină prin aplicarea forței fizice, mijloacelor speciale sau a armei de foc din dotare, în condițiile stabilite de lege, să stabilească identitatea persoanelor care încalcă dispozițiile legale ori dacă sânt indicii că acestea pregătesc sau au săvârșit o faptă ilicită sau prejudiciabilă, precum și a persoanelor care solicită intrarea într-un perimetru restricționat, precum şi să conducă la sediul unității de Poliție persoanele care, prin acțiunile lor, periclitează viața sau sănătatea persoanelor, ordinea şi securitatea publică sau alte valori sociale ocrotite de lege, precum şi persoanele suspectate de săvârșirea unor fapte ilicite sau prejudiciabile, a căror identitate nu a fost stabilită în condițiile legii. În acest context, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin probele anexate la dosar și apreciate de instanțe, iar instanța reține că încheierea procesului verbal este una temeinică.

11. În condițiile speței, Colegiul penal stabilește că din procesul-verbal cu privire la contravenție și a materialului probator anexat, acțiunile cet. GÂSCĂ Ghenadie întrunesc elementele constituie ale componenței de contravenție.

Respectiv Colegiul alăturat instanței de judecată consideră că careva dubii la capitolul vinovăției lui GÂSCĂ Ghenadie de comiterea faptei contravenționale, în condițiile în care au fost prezentate probe verosimile, concludente și pertinente, dar și administrate fără careva încălcări la etapa de colectare a acestora, și anume procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05 983883 11.07.2023 care coroborează inclusiv cu conținutul proceselor-verbale de audiere a martorilor CUMPĂTĂ Alexandru, BEREZANȚEV Marin, SAVA Nicoleta care au confirmat că GÂSCĂ nu s-a subordonat cerințelor colaboratorilor de poliție și anume de a strânge marfa de pe acostamentul drumului precum și conținutul procesului-verbal de cercetare la fața locului din 11.07.2023 care demonstrează clar și fără echivoc faptul comiterii acțiunii de încălcare a legislației de nesubordonarea cu rea-voință cererii legitime a angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne.

În această ordine de idei, reieșind din raționamentele expuse, instanța de recurs constatat că, atât din probele acumulate de către agentul constatator în cadrul procesului de constatare a contravenției, se deduce faptul că GÂSCĂ Ghenadie la data de 11.07.2023, ora 16:00, aflându-se pe Traseul R1, Chișinău-Ungheni, Km7, i s-a solicitat în mod repetat de a strânge marfa, ultimul nu s-a subordonat cerințelor legale a angajaților de poliție folosind un limbaj jignitor în adresa acestora le-a lezat onoarea și demnitatea, pentru care acțiuni și necesită să fie sancționat conform prevederilor art.336 alin.(1) Cod contravențional, acțiuni/inacțiuni considerate drept faptă contravențională.

Colegiul apreciază ca fiind pur declarative și neîntemeiate alegațiile recurentului precum că la materialele cauzei nu sunt probe care să demonstreze că anume GÂSCĂ Ghenadie a încălcat legislației de nesubordonarea cu rea-voință cererii legitime a angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, or instanța de recurs le apreciază critic ca fiind o metodă de apărare, deoarece acestea sânt combătute în totalitate prin probele anexate de agentul constatator. Sub acest aspect, instanța de recurs conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate și prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost stabilită pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate, precum și din comportamentul contravenientului și declarațiile martorului.

Astfel, Colegiul penal precizează că din materialele prezentate, în baza actului de individualizare a faptei ilicite și subiectului ce a comis aceasta, agentul constatator din cadrul Inspectoratul de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău al Inspectoratului General de Poliție, TIORSA Denis nu a pus în exclusivitate doar procesul verbal cu privire la contravenție, dar a argumentat prin probe pertinente, susținute prin declarațiile inclusiv ale făptuitorului, a planșei fotografice, a declarațiilor martorilor care au confirmat nesubordonarea cet. GÂSCĂ Ghenadie a cerințelor colaboratorilor de poliție cât și rapoartele, agentului superior.

La caz, Colegiul penal relevă că, nu rezistă criticii argumentul recurentului potrivit căruia hotărârea instanței de judecată se limitează la o expunere superficială și abstractă a aspectelor faptice ale cauzei, or se constată că instanța de judecată la examinarea cauzei a determinat caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, precum și alte circumstanțe care au

importanță pentru examinarea cauzei, adică a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, cu respectarea dreptului la un proces echitabil.

12. Cu referire la argumentele recurentului, care a pledat pentru nevinovăția făptuitorului în săvârșirea faptei contravenționale imputate, instanța de recurs consideră necesară o evaluare riguroasă a acestor afirmații. Or, această versiune a apărării este orientată către evitarea asumării responsabilității contravenționale de către făptuitor. Această interpretare este susținută de faptul că argumentele avocatului se află într-o evidentă contradicție cu ansamblul probatoriului prezentat în dosar. Prin urmare, Colegiul penal acordă o importanță deosebită analizei probelor enunțate supra, ce infirmă ipoteza apărării.

Colegiul penal reconfirmă constatările de fapt ale cauzei, ce rezidă din materialele acumulate la dosar și cercetate nemijlocit de către instanța de judecată, astfel că, se reconfirmă poziția instanței precum că, făptașul nu a prezentat nici o probă pertinentă, concludentă și utilă care ar combate argumentele agentului constatator și ar dovedi contrariul.

În continuare Colegiul penal reține că conform sancțiunii normei art.336 alin.(1) Cod Contravențional al RM, comiterea acestei fapte se sancționează cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore.”.

Prin urmare Colegiul reține că instanța de judecată legal și întemeiat a ajuns la concluzia privind vinovăției cet. GÂSCĂ Ghenadie în comiterea contravenției prevăzute de art.336 alin.(1) Cod contravențional. Reieșind din circumstanțele constatate, Colegiul concede corectă soluția instanței de judecată referitoare la rezonabilitatea de a aplicat în privința lui GÂSCĂ Ghenadie în baza art.336 alin.(1) Cod contravențional sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 25 (douăzeci și cinci) unități convenționale, ceea ce constituie 1250 (o mie două sute cincizeci) lei.

13. La caz, Colegiul nu va reține argumentul apărătorului că constatarea și examinarea contravențiile prevăzute la art.336 Cod contravențional, ce ține de competența procurorului și poliția nu are nicio competență la examinarea sau constatarea contravențiilor ori conform prevederilor art.400 alin.(4) Cod contravențional, contravențiile prevăzute de art.335–337 se constată de către angajații subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne care exercită atribuțiile poliției, iar în conformitate cu alin.(5) al aceluiași articol, procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la alin.(4) se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

Totodată conform prevederilor art.374 alin.(2) Cod contravențional, potrivit căruia, procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor şi condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției, precum şi prevederile imperative prevăzute de art.385 alin.(1) şi (2) din același cod, conform cărora *agentul constatator* este reprezentantul autorității publice care *soluționează, în limitele competenței sale*, cauza contravențională în modul prevăzut de prezentul cod, fiind desemnat ca agent constatator funcționarul din autoritățile indicate la art.400–423/10 , împuternicit cu atribuții de constatare a contravenției şi/sau de sancționare.

La fel, art.399 alin.(2) Cod contravențional, stipulează că agentul constatator poate constata contravenții ale căror constatare, soluționare şi sancționare sânt atribuite competenței unor alte organe, dar în astfel de cazuri, agentul va remite organelor respective procesele verbale de constatare a contravențiilor.

În conformitate cu art.395 alin.(1) pct.1) lit.b) Cod contravențional, instanța judecă: cauzele contravenționale prevăzute la art.61, 63-66, 316-318/1 , 320, 336. Totodată, potrivit prevederilor art.400 alin.(4) Cod contravențional, contravențiile prevăzute la art.335–337 şi art.353 se constată de către angajații subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne care exercită atribuțiile poliției, iar potrivit alin.(5) al aceluiași articol procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art.335–337 și 353 se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

Consecutiv, la caz procesul-verbal cu privire la contravenție a fost remis conform competenței spre examinare în fond și adoptarea deciziei la Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani). Pe cale de consecință Colegiul notează că acțiunile agentului constatator au fost conforme prevederilor legale.

14. Examinând argumentele recurentului referitoare la pretinsa reținere ilegală a lui GÂSCĂ Ghenadie în cadrul prezentei cauze contravenționale, Colegiul constată că aceste susțineri sunt nefondate și nu se confirmă prin materialele dosarului.

Potrivit art.433 alin.(1) lit.b) Cod contravențional, reținerea reprezintă *limitarea de scurtă durată a libertății persoanei fizice*, măsură ce poate fi aplicată, între altele, în cazul *imposibilității identificării persoanei în a cărei privință este pornit proces contravențional, dacă au fost epuizate toate măsurile de identificare*. Reținerea, în esență, constituie o măsură procesuală de constrângere, având un caracter preventiv, menită să permită organului constatator curmarea unui comportament ilicit, documentarea faptei și asigurarea identificării persoanei în condițiile existenței unei bănuieli rezonabile de comitere a unei contravenții.

Din materialele administrate în cauză rezultă că, la 11.07.2023, GÂSCĂ Ghenadie a fost reținut începând cu ora 16:20 în contextul în care manifesta un comportament nesupus cerințelor legale ale colaboratorilor de poliție și existau date obiective privind implicarea acestuia într-o faptă contravențională. Rapoartele colaboratorilor de poliție IP Buiucani – Viorel GRAUR, Alexandro SPOIALO, Andrei TABAN și Corneliu GRECU (filele 16–19) confirmă că persoanei i s-au explicat motivele reținerii, aceasta având drept scop documentarea cazului, stabilirea circumstanțelor, precum și identificarea completă a contravenientului, în condițiile în care acesta nu se conforma dispozițiilor legale ale organului constatator.

Totodată, în conformitate cu art.376 alin. (3) Cod contravențional, *reținerea persoanei nu poate depăși durata de 3 ore, cu excepțiile expres prevăzute de lege*. Analiza procesului-verbal de reținere din 11.07.2023 relevă că GÂSCĂ Ghenadie a fost reținut între orele 16:20 și 19:20, termenul fiind astfel respectat în integralitate. În intervalul menționat, organul constatator a procedat la identificarea persoanei, audierea acesteia, documentarea faptei și verificarea circumstanțelor care justificau bănuiala rezonabilă de comitere a contravenției. După finalizarea acestor măsuri procesuale, contravenientul a fost eliberat imediat, fără menținerea sa peste limita legală.

Prin urmare, măsura reținerii a fost aplicată în strictă conformitate cu prevederile Codului contravențional, atât sub aspectul temeiului legal, cât și al duratei, fiind pe deplin justificată prin necesitatea întreruperii comportamentului ilicit, identificarea persoanei și efectuarea acțiunilor procesuale indispensabile documentării contravenției. În aceste condiții, nu se poate reține caracterul ilegal al reținerii, iar afirmațiile recurentului sub acest aspect rămân neîntemeiate și pur declarative.

15. Cu referire la susținerile apărării privind pretinsa încălcare a art.466 lit.c) Cod contravențional, în sensul că instanța de fond ar fi examinat cauza în lipsa lui GÂSCĂ Ghenadie, deși acesta se afla în stare de arest preventiv și ar fi fost în imposibilitate obiectivă de a se prezenta la ședința de judecată, Colegiul constată că aceste argumente sunt nefondate.

Contrar afirmațiilor apărării, circumstanța aflării contravenientului în stare de arest preventiv nu a fost comunicată instanței de fond la momentul examinării cauzei. Din materialele dosarului reiese că GÂSCĂ Ghenadie s-a prezentat în mod constant la ședințele de judecată anterioare, iar în perioada 22.04.2024–22.05.2024 neprezentarea sa a fost justificată abia ulterior prin stabilirea faptului că acesta se afla în stare de arest. Instanța nu avea posibilitatea să cunoască din oficiu această împrejurare, motiv pentru care absența contravenientului nu poate fi imputată instanței.

Colegiul reține, de asemenea, pasivitatea apărătorului desemnat – avocatul TICU Ion – care, deși avea cunoștință despre situația juridică a clientului său, nu a informat instanța de fond despre faptul aflării acestuia în stare de arest preventiv, lipsind instanța de posibilitatea de a dispune măsurile necesare pentru asigurarea prezenței contravenientului în ședință.

În aceste circumstanțe, nu poate fi reținută încălcarea art 466 lit.c) Cod contravențional, deoarece neprezentarea contravenientului nu s-a datorat unei omisiuni imputabile instanței, ci lipsei informării din partea apărării și imposibilității obiective a instanței de a cunoaște situația reală la acel moment.

Cu toate acestea, Colegiul constată că dreptul contravenientului la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO, nu a fost afectat, întrucât interesele sale au fost reprezentate pe deplin în ședințele de judecată de avocatul său. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reprezentarea prin avocat, în măsura în care este efectivă, poate suplini absența fizică a persoanei: în cauza *Kamasinski c. Austriei* (1989), CEDO a reținut că dreptul de a participa la propria cauză nu este absolut, iar prezența fizică a acuzatului nu este indispensabilă atunci când acesta este reprezentat efectiv de avocat, în cauza *Goddi c. Italiei* (1984), Curtea a statuat că apărarea tehnică exercitată de avocat garantează protejarea drepturilor procesuale ale persoanei, chiar în lipsa acesteia, în cauza *Artico c. Italiei* (1980), Curtea a subliniat importanța caracterului efectiv al asistenței juridice, nu doar formal, criteriu care, în speță, a fost respectat.

Prin urmare, dat fiind că avocatul TICU Ion a reprezentat interesele contravenientului în ședințele de judecată, asigurând exercitarea dreptului la apărare, Colegiul concluzionează că nu se poate reține o încălcare a dreptului la un proces echitabil, iar critica apărării este neîntemeiată.

16. În continuare, Colegiul penal relevă că, art.441 alin.(1) lit.b) Cod contravențional prevede că, procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi

efectuat și va fi încetat în cazurile în care se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.3 alin.(3), art.4 alin.(3) și articolele 20-31.

În conformitate cu prevederile art.3 Cod contravențional, *caracterul contravențional al faptei și sancțiunea ei contravențională se stabilesc de legea în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Legea contravențională care înăsprește sancțiunea sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei contravenții nu are efect retroactiv.*

Colegiul penal constată că în acest caz sunt aplicabile prevederile art.30 Cod contravențional, în vigoare la momentul comiterii contravenției și al întocmirii procesului-verbal de contravenție, care menționează că prescripția înlătură răspunderea contravențională. *Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an*.

În conformitate cu prevederile art.30 alin.(2) *Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an,* iar în conformitate cu prevederile alin.(5), *termenul de prescripție curge de la data săvârșirii contravenției şi până la data rămânerii definitive a hotărârii cu privire la cauza contravențională.*

Astfel, Colegiul penal ajunge la concluzia că acțiunile lui GÂSCĂ Ghenadie au fost corect încadrate în baza art.336 alin.(1) Cod contravențional, vinovăția acestuia fiind pe deplin dovedită, însă GÂSCĂ Ghenadie, urmează a fi liberat de răspundere contravențională din motivul intervenirii prescripției de tragere la răspundere contravențională, în temeiul art.30 Cod contravențional.

Colegiul reține că momentul în care hotărârile primei instanțe devin definitive poate fi stabilit prin raportare la art.466 alin.(2) pct.4)-6), iar cele ale instanței de recurs prin raportare la art.466 alin.(4) Cod de procedură penală.

În contextul celor menționate, Colegiul penal menționează că, în special atunci când cauza contravențională este remisă spre examinare după competență în fond instanței de judecată, hotărârea de judecată poate fi atacată cu recurs. Recursul suspendă executarea sancțiunii contravenționale, fără a suspenda curgerea termenului de prescripție al răspunderii contravenționale, care poate fi suspendat doar dacă persoana care a săvârșit contravenția se sustrage de la procesul contravențional.

La caz instanța de recurs reține că, potrivit procesului verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05 983883 din 11.07.2023, cet. GÂSCĂ Ghenadie i-a fost incriminată comiterea contravenției prevăzute de art.336 alin.(1) Cod contravențional, pentru faptul că, la data de 11.07.2023, ora 16:00, aflându-se pe Traseul R1, Chișinău-Ungheni, Km7, i s-a solicitat în mod repetat de a strânge marfa, ultimul nu s-a subordonat cerințelor legale a angajaților de poliție folosind un limbaj jignitor în adresa acestora le-a lezat onoarea și demnitatea.

Cu aplicabilitate la cele reiterate se reține că, procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05 983883 a fost întocmit la data de 11.07.2023 pentru fapta comisă la data de 11.07.2023, prin urmare Colegiul reține că termenul de prescripție stabilit expres de legiuitor, în lipsa unei hotărâri definitive, a expirat. În aceste condiții, se remarcă faptul că la data examinării prezentei cauze în instanța de recurs, și ținând cont de faptul că examinarea cauzei în instanța de recurs este o continuitate a examinării fondului cauzei având în vedere că nu

există încă o hotărârile definitivă și irevocabilă în speța dată, a intervenit termenul general de prescripție.

Prin urmare instanța de recurs reține că termenul general de prescripție de 1 an a expirat pentru fapta contravențională imputată lui GÂSCĂ Ghenadie în baza art.336 alin.(1) Cod contravențional, și în acest sens GÂSCĂ Ghenadie, recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art.336 alin.(1) Cod contravențional, urmează a fi liberat de răspundere contravențională din motivul intervenirii prescripției de tragere la răspundere contravențională.

Colegiul penal reține că, oricât de mare ar fi intervalul de timp scurs de la data la care contravenientul a început activitatea contravențională, exista posibilitatea angajării răspunderii contravenționale. Numai din momentul încetării caracterului continuu (de la data încetării acțiunilor contravenționale, a constatării faptei contravenționale sau a intentării procedurii) va începe să curgă termenul de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

Așadar, cu referire la cele enunțate supra și luând în considerare că de la data săvârșirii contravenției de către GÂSCĂ Ghenadie și până la data examinării cauzei contravenționale în instanța de recurs s-a scurs o perioadă de timp mai mare de 12 luni, instanța de recurs consideră necesar de al libera pe GÂSCĂ Ghenadie de răspundere contravențională din motivul intervenirii prescripției de tragere la răspundere contravențională, or, expirarea termenului de prescripție înlătură răspunderea contravențională pentru fapta ce conține elementele constitutive ale contravenției.

17. Cu titlu de precizare, Colegiul notează că, la data emiterii Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-2634/2023, respectiv 13 iunie 2024, termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu intervenise încă în cauză. Totodată, Colegiul reține că dosarul contravențional a fost înregistrat pe rolul Curții de Apel Centru la data de 11.10.2024, conform fișei de repartizare a dosarului.

Prin urmare, se constată că la data intrării dosarului cu nr. . 4-2634/2023 pe rolul Curții de Apel Centru, termenul de prescripție a răspunderii contravenționale era deja expirat, acesta încetând la data de 11 iulie 2024.

În consecință, Colegiul constată că, la data primirii dosarului nr. . 4-2634/2023 de către Curtea de Apel Centru (11.10.2024), termenul de prescripție a răspunderii contravenționale era expirat, acest fapt nefiind imputabil instanței de recurs.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal va admite recursul declarat de către avocatul Ion TICU în interesele persoanei în privința căreia a fost pornită cauza contravențională, Ghenadie GÂSCĂ, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-2634/2023 din 13 iunie 2024, casând parțial Hotărârea primei instanțe inclusiv din oficiu, în partea aplicării sancțiunii contravenționale și îl va libera pe GÂSCĂ Ghenadie de răspundere contravențională din motivul intervenirii prescripției de tragere la răspundere contravențională.

18. Conducându-se de prevederile art. 473 alin.(1) pct.2) lit. a), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de către avocatul Ion TICU în interesele persoanei în privința căreia a fost pornită cauza contravențională, Ghenadie GÂSCĂ.

Se casează parțial Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-2634/2023 din 13 iunie 2024, în cauza contravențională intentată în privința lui Ghenadie GÂSCĂ în temeiul art.336 alin.(1) Cod contravențional, inclusiv din oficiu, în partea stabilirii sancțiunii contravenționale.

Se rejudecă cauza în partea casată și se pronunță o nouă Hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Ghenadie GÂSCĂ, recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art.336 alin.(1) Cod contravențional, se liberează de răspundere contravențională din motivul intervenirii prescripției de tragere la răspundere contravențională.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Olga COJOCARU**

Vitalie BUDECI